

Vår ref.: HA

Vår dato: 10.11.2023

Deres ref.: 23/12482

Deres dato: 29.09.2023

Fiskeridirektoratet

postmottak@fiskeridir.no

Høring – Forslag til regulering av fangst av kongekrabbe i 2024

Norges Kystfiskarlag viser til høringsnotat til regulering av fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26°Ø mv. i 2024. Norges Kystfiskarlag har i den forbindelse avholdt fiskermøter i Øst-Finnmark (Tana) og Vest-Finnmark (Alta), samt innhentet innspill fra lokallagene Vest-Finnmark Kystfiskarlag og Øst-Finnmark Kystfiskarlag, samt resten av medlemsmassen. Landsstyret i Norges Kystfiskarlag har med bakgrunn i overnevnte gjort følgende vedtak under landsstyremøte 30.-31.oktober:

Landsstyret vil innledningsvis påpeke et overordnet behov for en ny Stortingsmelding om kongekrabbe og ber om at fiskerimyndighetene starter dette arbeidet omgående. I dagens forvaltningsregime oppleves det et behov for å nærmere utrede gjeldende prinsipper som ligger til grunn for rett til fangst av kongekrabbe. Styret etterlyser nærmere konsekvensutredninger rundt hvilken betydning økning i omsetningskrav vil få for flåteledd og andre fiskeri, herunder nevnes spesielt økt press på åpen gruppe torsk. En Stortingsmelding bør videre vurdere mulighetene for alternative innretninger av aktivitetskravet, herunder konsekvensene av å knytte aktivitetskravet til kvantum fremfor verdi i en form som er dynamisk i forhold til bestandsutviklingen. En Stortingsmelding bør fremlegge en modell som kan stå fast over tid og bidra til forutsigbarhet for næringen slik at man unngår stadige diskusjoner om økt omsetningskrav som medfører stor usikkerhet blant næringsaktørene.

Avsetning av skadd kongekrabbe

Høringsnotatet beskriver at Fiskeridirektoratet er kjent med at flere fiskere opplever at det er mer skadd krabbe i bestanden enn tidligere. Basert på denne diskusjonen foreslår Fiskeridirektoratet å videreføre at det avsettes 10% av totalkvoten hannkrabber til fangst av skadd krabbe. Det bes om innspill på om denne andelen bør økes, eksempelvis til 15 %. Fiskeridirektoratet foreslår videre at mengden skadd kongekrabbe som overstiger den tillatte andelen avregnes fartøyets tildelte kvote. Et alternativ til dette kan være å unnta kongekrabbe fra ilandføringsvederlag.

Norges Kystfiskarlag kan på det sterkeste bekrefte at det erfares svært mye skadd krabbe i bestanden og det støttes derfor en økning av andelen. Det erfares videre at store andeler av hunkrabben er svært liten i størrelsen, og det er fiskernes oppfatning at det bør prioriteres å ta ut større mengder skadd krabbe fremfor hunkrabbe. Norges Kystfiskarlag mener derfor andelen til hunkrabbe fjernes og at denne andelen heller inngår i andelen til skadd krabbe som økes til minimum 15%. Norges Kystfiskarlag støtter Fiskeridirektoratets forslag om å fjerne ilandføringsvederlaget og at skadd krabbe som overstiger fartøyets tillatte andel belastes fartøyets kvote. Kystfiskarlag ønsker likevel å understreke at disse tiltakene ikke i tilstrekkelig grad bidrar til å redusere mengden skadd krabbe. Norges Kystfiskarlag krever derfor at det prioriteres mer forskning på hvorfor mengden skadd krabbe øker.

Bifangst

Høringsnotatet beskriver at et stort antall fartøy har levert kongekrabbe som bifangst og videre at noen få fartøy har levert betydelige mengder. Kystfiskarlaget støtter denne beskrivelsen. På basis av den økte verdien av både fisk og kongekrabbe foreslår Fiskeridirektoratet at bifangstordningen videreføres, men at satsen for bunn garn reduseres til 1,5 % og for bunnline til 2 %. Dersom lønnsomheten i dette fisket er god, kan dette medføre at flere aktører vil starte med slik drift. Dette kan bety at avsetningen overutnyttes. Fiskeridirektoratet vil kunne justere den tillatte bifangstandelen for å sikre at denne avsetningen ikke kraftig overfiskes.

Fiskerne opplever at bifangstordningen i stor grad utnyttes utover det opprinnelige formålet om å kompensere fiskerier som plages av kongekrabbe i fangstene, spesielt ettersom det ikke foreligger noen begrensninger på hvilke fiskerier som kompenseres med bifangst andeler. Det anses likevel ikke som en farbar løsning å kun stramme inn på bifangstprosenten alene ettersom denne avregnes på dagsbasis og det er vanskelig å helgardere seg mot at man ved enkelte tilfeller vil oppleve å få utilsiktede store mengder kongekrabbe i redskapene. Det er likevel ønskelig med en viss begrensning på de enkelte landinger for å unngå spekulasjon i ordningen. Norges Kystfiskarlag krever derfor at det settes et tak på den totale mengde hvert fartøy kan lande som bifangst. Dette taket settes til tilsvarende 0,5 kvotefaktor slik at andelen er dynamisk i forhold til utvikling av totalkvoten. Under forutsetning av at det innføres et slikt tak beholdes satsen til bifangstordningen på 3%. Det forutsettes videre at bifangst avregnes fartøyets kvote på kongekrabbe så lenge fartøyet har resterende kvote.

Aktivitetskrav/Omsetningskrav

Fiskeridirektoratet vil foreslå en opptrappingsplan som vist i tabellen under. Høringsnotatet ber også innspill på alternative modeller for å bedre måloppnåelsen til aktivitetskravet.

Vedtatt omsetningskrav (kr) 2022	Forslag omsetningskrav (kr) opptrappingsplan 2023	Forslag omsetningskrav (kr) opptrappingsplan 2024	Kvotefaktor
< 25 000	< 50 000	< 75 000	0,1
25 000 - 49 999	50 000 – 149 999	75 000 – 249 999	0,25
50 000 - 199 999	150 000 – 299 999	249 999 – 399 999	0,50
200 000 -	300 000 -	400 000 -	1,00

Landsstyret i Norges Kystfiskarlag støtter ikke høringsnotatets forslag om økt omsetningskrav. Norges Kystfiskarlag viser til at dagens omsetningskrav på kr. 200.000, - er vedtatt som en del av Stortingets budsjettforlik i 2022 hvorpå det ble uttrykkelig understreket av Nærings- og fiskeridepartementet at omsetningskravet skal ligge fast på kr. 200.000, - for å skape mer trygghet rundt spørsmålet som allerede da hadde vært gjenstand for diverse høringsrunder. Det forventes derfor at en eventuell endring i aktivitetskravet fra dagens nivå og modell på nytt må behandles i Stortinget, fortrinnsvis i en ny Stortingsmelding. Kystfiskarlaget mener videre at det ikke gis fiskerne tilstrekkelig tid til å innrette seg en eventuell økning av omsetningskravet dersom en slik endring vedtas i desember med ikrafttredelse påfølgende januar. Eventuelle endringer i omsetningskrav må varsles i god tid før de trer i kraft. I så måte er endringer i omsetningskravet noe som er nærliggende å inntre tidligst i 2025. Dersom omsetningskravet økes slik høringsnotatet foreslår vil det kun bidra til å stenge ute de minste fartøyene, noe Kystfiskarlaget mener er både kritikkverdig og lite formålstjenlig i henhold til fiskeripolitiske målsetninger. Tatt i betraktning de betydelige reduserte kvoterådene for kongekrabbe i 2024, med en nedgang på nærmere 60%, vil konsekvensene for fartøyene som får halvert kvotefaktor på kongekrabbe bli langt mer betydelige enn forespeilet. Kombinert med en sterk reduksjon i kvotene til både åpen og lukket gruppe i fisket etter torsk nord for 62°N i 2024 står vi ovenfor en svært utfordrende periode for sjarkflåten fremover med stor grad av usikkerhet og magre driftsmarginer for flere. Norges Kystfiskarlag mener det fremover må prioriteres tiltak som sikrer forutsigbarhet og levelige rammevilkår for den minste flåten som er avhengig av å kunne høste av de nære ressursene når været tillater det – en økning i omsetningskravet vil etter dagens situasjon ikke bidra til dette, men kun medføre ytterligere usikkerhet og svakere lønnsomhet for dette flåteleddet.

Fredningsperiode

Kystfiskarlaget viser til overnevnte bekymring for mengden skadd krabbe og ber derfor om at fredningsperioden utvides til 1.mars-15.mai.

Tilskuddsordning utenfor kvoteregulert område

Landsstyret i Norges Kystfiskarlag støtter Fiskeridirektoratets forslag om å gjeninnføre en tilskuddsordning for å stimulere til høy fangsttinningsrate i frifiskeområdet. Styret støtter høringsnotatets forslag til innretning, satser og avgrensninger.

Ungdomsordninger

Høringsnotatet beskriver at Fiskeridirektoratet vurderer å overregulere ungdomsfiskeordningen noe ettersom den avsatte kvoten ikke har blitt utnyttet fullt ut tidligere. Kystfiskarlaget forventer at en slik overregulering skjer i nær dialog med de påmeldte aktørene slik at man får avklart eventuell planlegging om deltakelse.

Landsstyret i Norges Kystfiskarlag ber om at en ny Stortingsmelding utreder mulighetene for en rekrutteringsordning i fangst av kongekrabbe.

Annet – Deltakeradgang

Styret mener det er behov for innstramminger som innebærer at EØS-borgere møtes med de samme krav, herunder dokumentasjon til både bosted og tidligere aktivitet i fiske eller fangst i henhold til §§ 5 og 6 i Deltakerloven tilsvarende det norske statsborgere må dokumentere for å kvalifisere til fangst av kongekrabbe.

Landsstyret i Norges Kystfiskarlag har ingen innvendinger til de resterende forslagene i høringsnotatet.

Med vennlig hilsen
NORGES KYSTFISKARLAG

Hanna Arctander
daglig leder

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift

Kopi til:

Nærings- og fiskeridepartementet